

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний технологічний університет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Вибіркова навчальна дисципліна

Мова навчання – українська

Освітньо-професійна програма Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології

Код та найменування спеціальності 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології

Шифр та найменування галузі знань 15 Автоматизація та приладобудування

Ступінь вищої освіти бакалавр

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою академії

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою обліку та аудиту Одеської національної академії харчових технологій

РОЗРОБНИКИ (розробник): Васьковська К.О., доцент, к.е.н.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри обліку та аудиту

Протокол від «__» _____ 20__ р. №__

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Немченко В.В.

(прізвище та ініціали)

Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальності 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології

(код та найменування спеціальності)

Голова ради _____

(підпис)

Хобін В.А.

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

Левінський В.М.

(прізвище та ініціали)

Розглянуто та схвалено Методичною радою академії

Протокол від «__» _____ 20__ р. №__

Секретар Методичної ради академії _____

(підпис)

Мураховський В.Г.

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

- 1 Пояснювальна записка
  - 1.1 Мета та завдання навчальної дисципліни
  - 1.2 Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти
  - 1.3 Міждисциплінарні зв'язки
  - 1.4 Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС
- 2 Зміст дисципліни:
  - 2.1 Програма змістовних модулів
  - 2.2 Перелік лабораторних робіт
  - 2.3 Перелік завдань до самостійної роботи
- 3 Критерії оцінювання результатів навчання
- 4 Інформаційне забезпечення

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни полягає у тому, щоб навчити студентів елементам методу бухгалтерського обліку (документація і інвентаризація, оцінка і калькуляція, система рахунків і подвійний запис, баланс та інші форми звітності) та техніці ведення бухгалтерського обліку на підприємствах різної форми власності; полягає у вивченні теоретичних основ бухгалтерського обліку та набутті студентами практичних навичок необхідних для виконання робіт, пов'язаних з веденням обліку на підприємстві.

В результаті вивчення дисципліни «Основи бухгалтерського обліку» студент повинен:

знати:

- основи бухгалтерського обліку та сучасні напрями в системі управління підприємством; завдання, принципи, предмет, метод, техніку, форми й організацію ведення бухгалтерського обліку на підприємствах; документальне відображення обліку господарських операцій та процесів на підприємстві;

вміти:

- правильно розподіляти господарські засоби та джерела їх утворення; відкривати рахунки та відображати на них сальдо на початок, оборот та сальдо на кінець періоду; складати бухгалтерську проводку на підставі господарської операції; складати оборотно-сальдову, шахову оборотну відомість за синтетичними рахунками та оборотну відомість за аналітичними рахунками; заповнювати бухгалтерські документи (первинні, зведенні та облікові реєстри); проводити інвентаризацію та складати баланс; виправляти помилки в бухгалтерських записах.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи бухгалтерського обліку» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології та освітньо-професійній програмі «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» підготовки бакалаврів.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК8. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ФК10. Здатність враховувати економічні аспекти під час формування технічних рішень.
- ФК11. Здатність розуміти комерційний та економічний контекст для проектування систем автоматизації.

Програмні результати навчання:

ПР 12. Вміти використовувати різноманітне спеціалізоване програмне забезпечення для реалізації типових інженерних задач у галузі автоматизації.

ПР13. Вміти враховувати економічні аспекти під час формування технічних рішень.

1.3. Міждисциплінарні зв'язки

Попередні – «Основи економічної теорії»,

послідовні – «Основи економіки, менеджменту, маркетингу та підприємництва».

1.4. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Кількість кредитів – 5, годин - 150

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	50	24	26
заочна	–	–	–
Самостійна робота, годин	Денна - 100		Заочна –

2. Зміст дисципліни**2.1. Програма змістовних модулів**

Змістовний модуль 1: **Сутність, предмет і метод бухгалтерського обліку.**

Система рахунків та подвійний запис.

№ теми	Зміст теми	Годин
1.	Сутність і значення бухгалтерського обліку. Предмет і метод бухгалтерського обліку (<i>Господарський облік і його види. Функції бухгалтерського обліку та вимоги до нього. Облікові вимірники. Предмет бухгалтерського обліку. Метод бухгалтерського обліку.</i>)	4
2.	Бухгалтерський баланс підприємства (<i>Бухгалтерський баланс, його зміст і будова. Структура бухгалтерського балансу.</i>)	2
3.	Рахунки бухгалтерського обліку. Подвійний запис та узагальнення даних поточного обліку. (<i>Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення і будова. Подвійний запис, його суть і значення. Синтетичні й аналітичні рахунки. Взаємозв'язок між балансом і рахунками. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку.</i>)	6
4.	План рахунків бухгалтерського обліку (<i>Принципи будови і значення плану рахунків бухгалтерського обліку. Економічний зміст і призначення окремих класів рахунків</i>)	4

Змістовний модуль 2: **Бухгалтерська документація та інвентаризація. Облікові реєстри. Фінансова звітність.**

№ теми	Зміст теми	Годин
5.	Документація та інвентаризація (<i>Значення бухгалтерських документів. Вимоги до змісту й оформлення документів. Класифікація документів. Організація документообігу. Інвентаризація в системі первинного обліку</i>)	2
6.	Облікові реєстри (<i>Облікові реєстри та їх види. Форми облікових реєстрів. Способи виправлення помилок в облікових реєстрах. Форми бухгалтерського обліку</i>)	2

7.	Бухгалтерська (фінансова) звітність підприємства (<i>Поняття та принципи побудови звітності. Класифікація звітності та її користувачі. Порядок складання, подання й оприлюднення фінансової звітності. Форми фінансової звітності</i>)	4
----	--	---

2.2. Перелік практичних занять

№ з/п	Назва практичного заняття	Години
1	Сутність і значення бухгалтерського обліку	2
2	Предмет і метод бухгалтерського обліку	2
3	Предмет і метод бухгалтерського обліку	2
4	Бухгалтерський баланс підприємства	2
5	Рахунки бухгалтерського обліку	2
6	Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис	2
7	Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку	2
8	План рахунків бухгалтерського обліку	2
9	Документація та інвентаризація	2
10	Облікові регістри	2
11	Облікові регістри	2
12	Бухгалтерська (фінансова) звітність підприємства	2
13	Бухгалтерська (фінансова) звітність підприємства	2

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Об'єм у год.	Завдання
1.	Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис. План рахунків бухгалтерського обліку	30	У «Журналі реєстрації господарських операцій» записати господарські операції та кореспонденцію рахунків Для виконання даного завдання необхідно користуватися матеріалами теми №3, 4.
2.	Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис. План рахунків бухгалтерського обліку	38	Відкрити рахунки бухгалтерського обліку Зробити записи проводок на рахунках синтетичного та аналітичного обліку Розрахувати суми оборотів і визначити кінцеві залишки за всіма рахунками Для виконання даного завдання необхідно користуватися матеріалами теми №3, 4.
3.	Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку.	18	Скласти «Оборотну відомість» за формою згідно законодавства Для виконання даного завдання необхідно користуватися матеріалами теми №3, 4.
4.	Бухгалтерська (фінансова) звітність підприємства	14	Укласти «Баланс» на 1-е число наступного місяця (жовтня) за формою «Балансу» Для виконання даного завдання необхідно користуватися матеріалами теми №2, 7.

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Нарахування балів за виконання змістовного модуля

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
	<i>min</i>	<i>max</i>	денна			заочна		
			Кільк. робіт, одиниць	Сумарні бали		Кільк. робіт, одиниць	Сумарні бали	
		<i>min</i>		<i>max</i>	<i>min</i>		<i>max</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5й семестр								
Змістовний модуль 1 – Сутність, предмет і метод бухгалтерського обліку. Система рахунків та подвійний запис								
Робота на лекціях	1	2	8	8	16	–	–	–
Робота на практичних заняттях	3	5	8	24	40	–	–	–
Опрацювання тем, не винесених на лекції	–	–	–	–	–	–	–	–
Підготовка до практичних занять	–	–	–	–	–	–	–	–
Проміжна сума	–	–	–	32	56	–	–	–
Виконання індивідуальних завдань	18	24	1	18	24	–	–	–
Модульний контроль	10	20	1	10	20	–	–	–
Контроль результатів дистанційного модулю	–	–	–	–	–	–	–	–
Оцінка за модуль 1	–	–	–	60	100	–	–	–
Змістовний модуль 2 – Бухгалтерська документація та інвентаризація. Облікові регістри. Фінансова звітність.								
Робота на лекціях	2	4	4	8	16	–	–	–
Робота на практичних заняттях	3	6	5	15	30	–	–	–
Опрацювання тем, не винесених на лекції	–	–	–	–	–	–	–	–
Підготовка до практичних занять	–	–	–	–	–	–	–	–
Проміжна сума	–	–	–	23	46	–	–	–
Виконання індивідуальних завдань	22	30	1	22	30	–	–	–
Модульний контроль	15	24	1	15	24	–	–	–
Контроль результатів дистанційного модулю	–	–	–	–	–	–	–	–
Оцінка за модуль 2	–	–	–	60	100	–	–	–
Разом з дисципліни			60...100			60...100		

4. Інформаційні ресурси

1. Методичні вказівки до практичних занять з курсу «Основи бухгалтерського обліку» для студентів спеціальності 6.050202 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» денної форми навчання / Укл. К.О. Васьковська – Одеса: ОНАХТ, 2017. – 17 с.

2. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні. Затверджено постановою Верховної Ради України від 16 липня 199 р. № 996 зі змінами та доповненнями : [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

3. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. наказом Мінфіну від 07.02.2013 р. № 73 зі змінами та доповненнями : [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

4. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Затв. наказом Мінфіну від 28.03.2013 року № 433 зі змінами та доповненнями : [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv>

5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 зі змінами та доповненнями : [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>

6. Інструкція Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 зі змінами та доповненнями : [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

7. Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік : підручник / Р. Ф. Бруханський ; Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 479 с.

8. Бурлан С.А. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посіб. / С. А. Бурлан, Н. В. Каткова ; Чорномор. нац. ун-т ім. Петра Могили. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. 271 с.

9. Бухгалтерський облік : підручник / [Я. Д. Крупка та ін.] ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 459 с.

10. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики : підручник / [А. Г. Загородній та ін.] ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». 4-те вид., доопрац. і допов. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 278 с.

11. Григорова З.В. Основи бухгалтерського обліку : навч. посіб. / З. В. Григорова, Л. А. Андросюк ; Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». К. : НТУУ «КПІ», 2012. 165 с.

12. Калюга Є.В. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посібник / Є. В. Калюга, М. М. Коцупатрий, Т. О. Гуренко ; Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : КНЕУ, 2015. 418 с.

13. Карпенко В.В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / В. В. Карпенко, В. І. Успенко ; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. Харків : Лідер, 2016. 609 с.
14. Кулинич М.Б. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 435 с.
15. Маслій Н.Д. Бухгалтерський облік : навч.-метод. посіб. для студентів екон. спец. ВНЗ / Наталія Дмитрівна Маслій ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса : Астропринт, 2017. 270 с.
16. Основи бухгалтерського обліку : навч. посіб. / [З. Б. Живко та ін.] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Л. : [ЛьвДУВС], 2010. 384 с.
17. Синиця Т.В. Бухгалтерський облік: теоретичні основи, організація та оптимізація облікових процесів: навч. посіб. / Т. В. Синиця, І. В. Осьмірко ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : Панов А. М., 2016. 274 с.
18. Скоробогатова Н.Є. Бухгалтерський облік : навч. посіб. для студентів, які навчаються за спец. «Економіка» / Н. Є. Скоробогатова ; Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського : Політехніка, 2017. 247 с.